ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
GEELHOED
της 24ης Φεβρουαρίου 2005 [1]

I — Εισαγωγή

1. Στην υπόθεση αυτή τίθεται το ζήτημα της ερμηνείας και εφαρμογής των κανόνων συγκρούσεως των κανονισμών 1408/71 και 574/72 [2] ως προς την απονομή αρμοδιότητας όσον αφορά τη χορήγηση οικογενειακών παροχών μεταξύ του κράτους μέλους απασχολήσεως και του κράτους μέλους κατοικίας στην περίπτωση που εργαζόμενος απασχολείται σε ένα κράτος μέλος (Αυστρία), αλλά διαμένει με τη σύζυγο ή σύντροφο και τα παιδιά σε άλλο κράτος μέλος (Γερμανία), όπου εργάζεται η σύζυγος ή σύντροφος. Το ίδιο θέμα αποτέλεσε αντικείμενο της αποφάσεως στην υπόθεση C-153/03, *Weide* [3], σχετικά με παρόμοια σύγκρουση αρμοδιότητας μεταξύ του Λουξεμβούργου, ως κράτους μέλους απασχολήσεως, και της Γερμανίας, εκ νέου, ως κράτους μέλους κατοικίας Η γενική εισαγγελέας Kokott κατέθεσε τις προτάσεις της στην υπόθεση αυτή στις 15 Ιουλίου 2004 [4].

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 149, σ. 2), όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) 1386/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2001, (ΕΕ L 187, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 1408/71) και τον κανονισμό 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71, όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από τον κανονισμό 1386/2001 (στο εξής: κανονισμός 574/72).

3 — Η απόφαση στην υπόθεση αυτή εκκρεμεί.

4 — Οι προτάσεις υπάρχουν στο www.curia.eu.int.

II — Σχετικές διατάξεις

2. Οι σχετικές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου είναι οι εξής:

Άρθρο 13 του κανονισμού 1408/71

«1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 14γ και 14στ, τα πρόσωπα για τα οποία ισχύει ο παρών κανονισμός υπόκεινται στη νομοθεσία ενός μόνου κράτους μέλους. Η νομοθεσία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 14 μέχρι 17:

α) ο εργαζόμενος που απασχολείται στο έδαφος κράτους μέλους υπόκειται στη νομοθεσία του κράτους αυτού, ακόμη και αν κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, ή αν η επιχείρηση ή ο

εργοδότης που τον απασχολεί έχει την έδρα της ή την κατοικία του στο έδαφος άλλου κράτους μέλους·

[....]»

Άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71

«Ο μισθωτός ή μη μισθωτός που υπάγεται στη νομοθεσία κράτους μέλους δικαιούται, για τα μέλη της οικογένειάς του που κατοικούν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, τις οικογενειακές παροχές που προβλέπονται από τη νομοθεσία του πρώτου κράτους, σαν να κατοικούσαν τα μέλη αυτά στο έδαφος του κράτους αυτού, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παραρτήματος VI.»

Άρθρο 76 του κανονισμού 1408/71

«1. Όταν καταβάλλονται οικογενειακές παροχές, κατά την ίδια περίοδο, και για το ίδιο μέλος της οικογένειας λόγω άσκησης μιας επαγγελματικής δραστηριότητας, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου έχουν την κατοικία τους τα μέλη της οικογένειας, αναστέλλεται το δικαίωμα προς είσπραξη οικογενειακών παροχών που οφείλονται δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους, ενδεχομένως, κατ' εφαρμογή των άρθρων 73 και 74, μέχρι του ποσού που προβλέπεται από τη νομοθεσία του πρώτου κράτους μέλους.

[...]»

Άρθρο 10 του κανονισμού 574/72

«1. α) Το δικαίωμα οικογενειακών παροχών ή επιδομάτων που οφείλονται κατά τη νομοθεσία κράτους μέλους, σύμφωνα με την οποία η κτήση αυτού του δικαιώματος παροχών ή επιδομάτων δεν εξαρτάται από όρους ασφαλίσεως, απασχόλησης ή μη μισθωτής δραστηριότητας, αναστέλλεται όταν, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου και για το ίδιο μέλος της οικογένειας, οφείλονται παροχές είτε δυνάμει μόνο της εθνικής νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους είτε κατ' εφαρμογή των άρθρων 73, 74, 77 ή 78 του κανονισμού, και τούτο μέχρι του ποσού των παροχών αυτών.

β) πάντως, αν έχει ασκηθεί επαγγελματική δραστηριότητα στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους:

i) στην περίπτωση των παροχών που οφείλονται, είτε δυνάμει μόνο της εθνικής νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους είτε δυνάμει των άρθρων 73 ή 74 του κανονισμού, από το άτομο που έχει δικαίωμα οικογενειακών παροχών ή από το άτομο στο οποίο έχουν αυτές χορηγηθεί, το δικαίωμα οικογενειακών παροχών που οφείλονται, είτε δυνάμει μόνο της εθνικής νομοθεσίας αυτού του άλλου κράτους μέλους είτε δυνάμει των εν λόγω άρθρων, αναστέλλεται μέχρι του ποσού των οικογενειακών παροχών που προβλέπεται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί το μέλος της οικογενείας. Οι παροχές που καταβάλλονται από το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου κατοικεί το μέλος της οικογενείας βαρύνουν το κράτος μέλος αυτό·

(ii) [...]»

III — Πραγματικά περιστατικά, διαδικασία και προδικαστικά ερωτήματα

3. Η Dodl και η Oberhollenzer (στο εξής: οι προσφεύγουσες) έχουν Αυστριακή ιθαγένεια, εργάζονται στην Αυστρία, αλλά ζουν στη Γερμανία μαζί με τον σύζυγο και σύντροφο αντίστοιχα, οι οποίοι είναι αμφότεροι Γερμανοί υπήκοοι. Μετά τη γέννηση των γιων τους, οι προσφεύγουσες έλαβαν γονική άδεια άνευ αποδοχών για περίοδο τρεισήμισι μηνών (στην περίπτωση της Dodl) και σχεδόν δύο ετών (στην περίπτωση της Oberhollenzer). Κατά την περίοδο αυτή η εργασιακή τους σχέση ανεστάλη.

4. Αμφότερες οι προσφεύγουσες ζήτησαν στη Γερμανία το επίδομα ανατροφής τέκνου (*Bundeserziehungsgeld*). Οι αιτήσεις τους απορρίφθηκαν από τις γερμανικές αρχές για τον λόγο ότι, κατά την άποψή τους, η Αυστρία, ως κράτος μέλος απασχολήσεως, ήταν το αρμόδιο κράτος μέλος όσον αφορά τις παροχές αυτές. Στην περίπτωση της Dodl, επιπλέον, το εισόδημά της υπερέβαινε το ισχύον ανώτατο, κατά τη γερμανική νομοθεσία, όριο εισοδήματος για τη χορήγηση του επιδόματος αυτού. Οι προσφεύγουσες προσπάθησαν αμέσως μετά να λάβουν το επίδομα για ανήλικο τέκνο (*Kinderbetreuungsgeld*) στην Αυστρία. Όμως, οι αιτήσεις αυτές, επίσης, απορρίφθηκαν. Κατ' εφαρμογή των άρθρων 73, 75 και 76 του κανονισμού 1408/71, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 574/72, το αρμόδιο όργανο, Tiroler Gebietskrankenkasse, θεώρησε ότι οι εν λόγω παροχές έπρεπε να χορηγηθούν κατά προτεραιότητα από το κράτος μέλος κατοικίας.

5. Οι προσφεύγουσες προσέβαλαν τις αποφάσεις αυτές ενώπιον του Landesgericht Innsbruck. Κρίνοντας ότι στην περίπτωση που οι γονείς του παιδιού εργάζονται σε διαφορετικά κράτη μέλη οι οικογενειακές παροχές πρέπει να χορηγούνται από το κράτος μόνιμης κατοικίας του παιδιού, το δικαστήριο αυτό απέρριψε τις προσφυγές που άσκησαν οι προσφεύγουσες. Στην Αυστρία υφίσταται απλώς η δυνατότητα καταβολής ενός αντισταθμιστικού επιδόματος όταν το ύψος της γερμανικής παροχής

είναι μικρότερο. Οι προσφεύγουσες άσκησαν έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Oberlandesgericht Innsbruck, ισχυριζόμενες ότι το κράτος μέλος απασχολήσεως έχει υποχρέωση να χορηγήσει τις εν λόγω οικογενειακές παροχές εφόσον με τις παροχές αυτές επιδιώκεται η εξασφάλιση εισοδήματος στους γονείς των οποίων η επαγγελματική δραστηριότητα έχει αναστα-λεί προκειμένου να μπορέσουν να διαθέσουν χρόνο για την ανατροφή των παιδιών τους.

6. Το Oberlandesgericht Innsbruck αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 234 ΕΚ, τα ακόλουθα ερωτήματα προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως:

«1) Έχει την έννοια το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, σε συνδυασμό με το άρθρο 13 του κανονισμού αυτού, ότι καλύπτει και τους εργαζομένους εκείνους των οποίων η σχέση εργασίας ναι μεν ισχύει αλλά δεν δικαιολογεί καμία υποχρέωση παροχής εργασίας ή καταβολής αμοιβής (λόγω χορηγήσεως γονικής αδείας) και, βάσει του εθνικού δικαίου, δεν συνεπάγεται την υποχρέωση καλύψεως από σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως; »

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

Σε μια τέτοια περίπτωση, είναι δεδομένη η αρμοδιότητα του κράτους απασχολήσεως για τη χορήγηση παροχών και στην περίπτωση στην οποία δεν κατοικούν στο κράτος απασχολήσεως ο εργαζόμενος και τα μέλη εκείνα της οικογενείας του τα οποία θα μπορούσαν να δικαιούνται μια οικογενειακή παροχή, όπως είναι το αυστριακό επίδομα ανατροφής τέκνων (Kinderbetreuungsgeld), ιδίως στο χρονικό διάστημα κατά το οποίο η ενδιαφερόμενη ευρίσκεται σε γονική άδεια από την εργασία της;»

7. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν το Tiroler Gebietskrankenkasse (εφεσίβλητο στην κύρια δίκη), οι Κυβερνήσεις της Αυστρίας, της Γερμανίας και της Φινλανδίας και η Επιτροπή. Η Αυστριακή και η Γερμανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή κατέθεσαν πρόσθετες παρατηρήσεις κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 14ης Δεκεμβρίου 2004.

8. Πριν από την επ' ακροατηρίου συζήτηση το Δικαστήριο ζήτησε από τη Γερμανική Κυβέρνηση να εξηγήσει τη φύση του οικογενειακού επιδόματος (*Kindergeld*) που αντιστοιχεί στις οικογενειακές παροχές της Αυστρίας τις οποίες έλαβαν η σύζυγος και η σύντροφος αντίστοιχα και τη διαφορά μεταξύ αυτών και του γερμανικού επιδόματος ανατροφής τέκνου (*Bundeserziehungsgeld*). Το Δικαστήριο έλαβε την πληροφορία αυτή στις 5 Νοεμβρίου 2004. Με την απάντησή της η Γερμανική Κυβέρνηση

εξηγεί ότι το *Kindergeld* διαφέρει από το *Bundeserziehungsgeld* ως προς τη μέθοδο καταβολής, τον σχεδιασμό και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγείται. Για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας είναι σαφές, και όντως δεν αμφισβητείται από κανέναν από τους παρεμβαίνοντες, ότι αμφότερες οι παροχές και το αυστριακό *Kinderbetreuunngsgeld* αποτελούν οικογενειακές παροχές κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 1408/71, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο [5].

IV — Οι απαντήσεις στα προδικαστικά ερωτήματα

Α — Το πρώτο προδικαστικό ερώτημα

9. Με το πρώτο ερώτημά του το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν ο εργαζόμενος που έλαβε γονική άδεια για ορισμένη χρονική περίοδο, αλλά η εργασιακή σχέση του οποίου εξακολουθεί να ισχύει, μολονότι οι αμοιβαίες υποχρεώσεις παροχής εργασίας και καταβολής αμοιβής έχουν ανασταλεί, και για τον οποίο δεν υφίσταται υποχρέωση κοινωνικής ασφαλίσεως δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, διατηρεί την ιδιότητα του εργαζόμενου για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 73 του κανονισμού 1408/71.

10. Άπαντες οι παρεμβαίνοντες συμφωνούν ότι στο ερώτημα αυτό πρέπει να δοθεί καταφατική απάντηση.

11. Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό πρέπει πρώτα να επισημανθεί ότι σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού 1408/71 οι διατάξεις του κανονισμού αυτού έχουν εφαρμογή, μεταξύ άλλων, στους εργαζόμενους που υπάγονται ή υπήχθησαν στην νομοθεσία ενός ή περισσοτέρων από τα κράτη μέλη και είναι υπήκοοι ενός από τα κράτη μέλη. Η έννοια του εργαζόμενου καθορίζεται στο άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71 και περιλαμβάνει κάθε πρόσωπο το οποίο είναι ασφαλισμένο δυνάμει συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως κατά των κινδύνων και υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στη διάταξη αυτή [6]. Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, αυτό συνεπάγεται ότι την ιδιότητα του εργαζομένου έχει, υπό την έννοια του κανονισμού 1408/71, όποιος είναι ασφαλισμένος, έστω και κατά ενός μόνον κινδύνου, δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφαλίσεως στο πλαίσιο ενός γενικού ή ειδικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως από τα αναφερόμενα στο άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71, και μάλιστα ανεξάρτητα από την ύπαρξη εργασιακής σχέσεως [7].

12. Υπό το φως της νομολογίας αυτής δεν καθορίζεται, επομένως, αν κάποιος εμπίπτει

5 — Βλ., π.χ., απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-245/94 και C-312/94, Hoever and Zachow, Συλλογή 1996, σ. I-4895, σκέψεις 23 έως 27 και απόφαση στην υπόθεση C-255/99, Humer, Συλλογή 2002, σ. I-1205 σκέψεις 31 έως 32.

6 — Απόφαση στην υπόθεση C-2/89, Kits van Heijningen, Συλλογή 1990, σ. I-1755, σκέψη 9 και απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-4/95 και C-5/95, Stöber and Piosa Pereira, Συλλογή 1997, σ. I-511, σκέψη 27.

7 — Απόφαση στην υπόθεση C-85/96, Martínez Sala, Συλλογή 1998, σ. I-2691, σκέψη 36 και απόφαση στην υπόθεση C-275/96, Kuusijärvi, Συλλογή 1998, σ. I-3419, σκέψη 21.

στο πεδίο εφαρμογής *ratione personae* του κανονισμού 1408/71, τόσο από την ύπαρξη εργασιακής σχέσεως, όσο από την κάλυψη, δυνάμει συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως, κατά των κινδύνων που αναφέρονται στο άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού. Ως εκ τούτου, απλή αναστολή των βασικών υποχρεώσεων εργασιακής σχέσεως για δεδομένη χρονική περίοδο δεν αφαιρεί από τον απασχολούμενο την ιδιότητα του εργαζομένου υπό την έννοια του άρθρου 73 του κανονισμού 1408/71.

13. Η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι, επομένως, ότι το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71, σε συνδυασμό με το άρθρο 13 αυτού, καλύπτει τους εργαζόμενους των οποίων η εργασιακή σχέση εξακολουθεί να υφίσταται αλλά δεν συνεπάγεται υποχρέωση παροχής εργασίας ή καταβολής αμοιβής, λόγω γονικής αδείας, ούτε υποχρέωση κοινωνικής ασφαλίσεως δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας.

Β — Το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα

14. Το δεύτερο ερώτημα που υπέβαλε το Oberlandesgericht Innsbruck προς το Δικαστήριο αφορά την κατανομή αρμοδιότητας μεταξύ των κρατών μελών στο πεδίο της χορηγήσεως οικογενειακών παροχών στην περίπτωση που εργαζόμενος εντός της Κοινότητας απασχολείται σε ένα κράτος μέλος αλλά διαμένει με τον ή τη σύντροφό του και το ή τα παιδιά του σε άλλο κράτος μέλος. Πρέπει το κράτος μέλος, που έχει κατά προτεραιότητα υποχρέωση, να καθορίζεται αποκλειστικά από την ιδιότητα του οικείου προσώπου ως εργαζομένου ή μπορούν να λαμβάνονται υπόψη οι οικογενειακές του/της περιστάσεις; Για την επίλυση του προβλήματος αυτού μπορούν να υπάρξουν διαφορετικές προσεγγίσεις, όπως φαίνεται από την ακόλουθη περίληψη των ισχυρισμών των διαδίκων.

1) Παρατηρήσεις των παρεμβαινόντων

15. Το Tiroler Gebietskrankenkasse και η Αυστριακή Κυβέρνηση έχουν την άποψη ότι στην περίπτωση που αμφότεροι οι γονείς εργάζονται σε διαφορετικά κράτη μέλη και δικαιούνται οικογενειακών παροχών και στα δύο αυτά κράτη, ο εντοπισμός του κυρίως κέντρου ενδιαφερόντων της οικογένειας μπορεί να είναι αποφασιστικής σημασίας προκειμένου να καθοριστεί ποιο κράτος μέλος υποχρεούται κατά προτεραιότητα να χορηγήσει τις οικογενειακές παροχές. Παραπέμπουν, συναφώς, στην απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Hoever and Zachow*[8], με την οποία κρίθηκε ότι στο πλαίσιο αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη η οικογένεια ως σύνολο. Αν και αναγνωρίζουν ότι οι προσφεύγουσες είναι εργαζόμενες υπό την έννοια του άρθρου 73 του κανονισμού 1408/71 και ότι, ως εκ τούτου, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι το κράτος μέλος απασχολήσεως έχει υποχρέωση χορηγήσεως, επισημαίνουν ότι δεν είναι ορθό να ληφθεί υπόψη μόνον η δική τους κατάσταση. Όταν, βάσει της λεγόμενης αρχής της ενότητας, υφίσταται δικαίωμα αντισταθμίσεως των οικογενειακών δαπανών για κάθε παιδί, η σώρευση των παροχών πρέπει να αποφεύγεται. Προς τούτο, το άρθρο 76 του κανονισμού 1408/71 και το άρθρο 10 του κανονι-

8 — Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-245/94 και C-312/94, Hoever and Zachow, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5, σκέψη 37.

σμού 574/72 ορίζουν ότι, όταν επαγγελματική δραστηριότητα ασκείται στο κράτος μέλος κατοικίας, οι παροχές που προβλέπονται από το κράτος μέλος απασχολήσεως αναστέλλονται μέχρι του ποσού των παροχών που προβλέπονται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους κατοικίας. Αν οι παροχές αυτές είναι κατώτερες από τις παροχές που προβλέπονται στο κράτος μέλος απασχολήσεως, το κράτος μέλος κατοικίας υποχρεούται να τις αυξήσει μέχρι του ποσού που προβλέπει το ίδιο. Η λύση αυτή λειτουργεί προς το συμφέρον των ενδιαφερομένων προσώπων, διότι τους εξασφαλίζει το ανώτερο επίπεδο παροχών και συμβάλλει, συνεπώς, στην επίτευξη του σκοπού των κανονισμών που είναι η κινητικότητα των εργαζομένων. Κατά την άποψή τους, επομένως, η Γερμανία, ως κράτος μέλος κατοικίας, υποχρεούται κατά προτεραιότητα να χορηγήσει τις εν λόγω οικογενειακές παροχές.

16. Η Γερμανική Κυβέρνηση, αφ' ετέρου, υποστηρίζει ότι από τα άρθρα 13 και 73 του κανονισμού 1408/71 απορρέει ότι οι προσφεύγουσες δικαιούνται τις οικογενειακές παροχές σε αυτό το κράτος μέλος επειδή απασχολούνται στην Αυστρία. Οι παροχές αυτές έχουν σκοπό τη χορήγηση εισοδήματος στον γονέα κατά την περίοδο που η επαγγελματική του δραστηριότητα έχει αναστελεί λόγω ανατροφής του παιδιού. Ο κανονισμός 1408/71 δεν προβλέπει ένα σύστημα βάσει του οποίου να λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακή τους κατάσταση. Παρατηρεί ότι η απόφαση *Hoever and Zachow* αφορούσε ειδική περίπτωση και ότι ο κανόνας που έθεσε η απόφαση αυτή έχει εφαρμογή μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες τα οικεία πρόσωπα δεν είχαν δικαίωμα οικογενειακών παροχών στο κράτος μέλος απασχολήσεως διότι είχαν ασκήσει το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας. Το άρθρο 76 του κανονισμού 1408/71, επιπλέον, δεν έχει εφαρμογή στην παρούσα περίπτωση, διότι οι σύντροφοι των προσφευγουσών δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να λάβουν τις παροχές αυτές βάσει της γερμανικής νομοθεσίας. Η Φινλανδική Κυβέρνηση συμφωνεί ότι στην παρούσα περίπτωση βαρύνεται το κράτος μέλος απασχολήσεως. Το κράτος μέλος κατοικίας βαρύνεται μόνον όταν δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί η νομοθεσία του κράτους μέλους απασχολήσεως. Προσθέτει, όμως, ότι όταν συντρέχει σώρευση δικαιωμάτων, το βαρυνόμενο κράτος μέλος πρέπει να καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', περίπτωση i, του κανονισμού 574/72.

17. Η Επιτροπή υποστήριξε, κατ' ουσίαν, και τις δύο απόψεις. Με τις γραπτές παρατηρήσεις της στην παρούσα υπόθεση, αναφέρεται στο γεγονός ότι με την απόφαση στην υπόθεση *Weide* [9] υποστηρίχθηκε ότι, για την απονομή της αρμοδιότητας χορηγήσεως των οικογενειακών παροχών βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 574/72, θα έπρεπε να υιοθετηθεί μάλλον η «οικογενειακή προσέγγιση», την οποία το Δικαστήριο εφάρμοσε με την απόφαση στην υπόθεση *Hoever and Zachow*, παρά η «ατομική προσέγγιση». Υπό τις περιστάσεις της υποθέσεως εκείνης, που είναι πανομοιότυπες με τις περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως, αυτό θα είχε ως συνέπεια να βαρύνεται κατά προτεραιότητα

9 — Εκκρεμεί, βλ. υποσημείωση 3.

το κράτος μέλος κατοικίας. Αντιθέτως, στην παρούσα υπόθεση η Επιτροπή δηλώνει κατ' αρχάς ότι δράττεται της ευκαιρίας να επανεξετάσει την «οικογενειακή προσέγγιση», την οποία είχε δεχθεί στην υπόθεση *Weide*. Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, αναφέρει ότι η προσέγγιση αυτή δεν έχει γενική εφαρμογή, αλλά πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις όπως αυτή της υποθέσεως *Hoever and Zachow*, όπου υπήρχε κίνδυνος για τους ενδιαφερόμενους να απωλέσουν τα δικαιώματά τους οικογενειακών παροχών μετά την άσκηση του δικαιώματός τους ελεύθερης κυκλοφορίας. Εφόσον η αρχή της αρμοδιότητας του κράτους μέλους απασχολήσεως αποτελεί τη βασική αρχή των κανονισμών 1498/71 και 574/72, αυτή πρέπει να εφαρμοστεί κατά προτεραιότητα, εκτός αν συνεπάγεται ανεπίτρεπτα αποτελέσματα. Εντούτοις, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή αναθεώρησε εκ νέου την άποψή της. Αναφερόμενη στις αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις *McMenamin* [10], *Hoever and Zachow* και στις προτάσεις της γενικής εισαγγελέα Kokott στην υπόθεση *Weide*, προβάλλει ότι, κατόπιν περαιτέρω εσωτερικού προβληματισμού, θεωρεί τώρα ότι για να καθοριστεί ποιο κράτος μέλος έχει προτεραιότητα στη χορήγηση των οικογενειακών παροχών πρέπει να εφαρμοστεί η «οικογενειακή προσέγγιση». Στην παρούσα περίπτωση, κατά την οποία ο ένας σύζυγος εργάζεται στο κράτος μέλος κατοικίας και οι δεσμοί της οικογένειας με το κράτος αυτό είναι σαφώς ισχυρότεροι, αρμοδιότητα κατά προτεραιότητα για τη χορήγηση των εν λόγω οικογενειακών παροχών έχει το κράτος αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο, β', περίπτωση i, του κανονισμού 574/72.

10 — Απόφαση στην υπόθεση C-119/91, McMenamin, Συλλογή 1992, σ. I-6393

2) Εκτίμηση

18. Από τις παρατηρήσεις των παρεμβαινόντων προκύπτει σαφώς ότι υφίσταται σύγχυση ως προς την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων των κανονισμών περί κοινωνικής ασφαλίσεως όσον αφορά την απονομή αρμοδιότητας μεταξύ του κράτους μέλους απασχολήσεως και του κράτους μέλους κατοικίας σε σχέση με τη χορήγηση οικογενειακών παροχών στην περίπτωση που οι γονείς του παιδιού εργάζονται σε δύο διαφορετικά κράτη μέλη. Αυτό γίνεται φανερό όχι μόνον από τη διαμετρικά αντίθετη ερμηνεία που έδωσαν στις διατάξεις αυτές τα δύο ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, αλλά και από την ασταθή επί του θέματος αυτού άποψη της Επιτροπής.

19. Εν τω μεταξύ, οι προσφεύγουσες της υποθέσεως αυτής είναι τα θύματα της αρνητικής συγκρούσεως αρμοδιότητας μεταξύ των δύο ενδιαφερομένων κρατών μελών. Αφενός, το κράτος μέλος κατοικίας (Γερμανία) ακολουθεί την «ατομική προσέγγιση» στην ερμηνεία των διατάξεων αυτών, γεγονός που οδηγεί στην αρμοδιότητα του κράτους μέλους απασχολήσεως. Αφετέρου, το κράτος μέλος απασχολήσεως των προσφευγουσών (Αυστρία) εφαρμόζει την «οικογενειακή προσέγγιση», η οποία έχει ως αποτέλεσμα να καθίσταται αρμόδιο το κράτος μέλος κατοικίας. Στην περίπτωση αυτή καθίσταται σαφώς αναγκαία μία αποκλειστική και ενιαία προσέγγιση των διατάξεων αυτών προς αποφυγή της δημιουργίας παρόμοιων καταστάσεων. Αν και, εκ πρώτης όψεως, και οι δύο προσεγγίσεις φαίνονται σωστές, έχω τη γνώμη ότι πρέπει να υιοθετηθεί η προσέγγιση που είναι η πλέον κατάλληλη για τις συγκεκριμένες περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως.

20. Πρώτον, θα ήταν χρήσιμο να ανακεφαλαιώσω την ουσία των σχετικών βασικών διατάξεων, προκειμένου να προσδιοριστεί το νομικό πρόβλημα που τίθεται. Μολονότι οι διατάξεις αυτές δεν αναφέρουν ρητώς τα κράτη μέλη απασχολήσεως και κατοικίας, εγώ πάντως θα το πράξω προς απλοποίηση της αναπτύξεως.

21. Ο βασικός κανόνας απονομής αρμοδιότητας όσον αφορά τις παροχές κοινωνικής ασφαλίσεως προβλέπεται στο άρθρο 13 του κανονισμού 1408/71, το οποίο, για να το θέσω συνοπτικά, στην πρώτη παράγραφό του, ορίζει ότι οι κοινοτικοί εργαζόμενοι [11] υπόκεινται στη νομοθεσία ενός μόνον κράτους μέλους και, στη δεύτερη παράγραφο, προβλέπει ότι το κράτος αυτό είναι το κράτος μέλος *απασχολήσεως*, ακόμη και αν αυτός ή αυτή κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους. Το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71 επεκτείνει τον κανόνα αυτό στο δικαίωμα οικογενειακών παροχών για τα μέλη της οικογένειας που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος. Τα μέλη αυτά θεωρούνται ότι έχουν την κατοικία τους στο κράτος μέλος απασχολήσεως.

22. Ακολούθως, οι κανονισμοί 1408/71 και 574/72 προβλέπουν διάφορες περιπτώσεις στις οποίες το δικαίωμα οικογενειακών παροχών προβάλλεται για το ίδιο μέλος της οικογένειας και στο κράτος μέλος απασχολήσεως και στο κράτος μέλος κατοικίας. Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι να καθοριστεί ποιο από τα δύο αυτά κράτη μέλη οφείλει κατά προτεραιότητα να χορηγήσει τις εν λόγω παροχές, προς αποφυγή επικαλύψεως των παροχών.

23. Η πρώτη από τις περιπτώσεις αυτές αποτελεί αντικείμενο του άρθρου 76 του κανονισμού 1408/71. Η διάταξη αυτή αφορά την περίπτωση που « λόγω άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας» καταβάλλονται οικογενειακές παροχές από το κράτος μέλος κατοικίας. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα οικογενειακών παροχών από το κράτος μέλος απασχολήσεως αναστέλλεται μέχρι του ποσού των παροχών που προβλέπονται από το κράτος μέλος κατοικίας. Αυτό συνεπάγεται ότι το κράτος μέλος απασχολήσεως υποχρεούται να καταβάλει τη διαφορά μεταξύ των παροχών που προβλέπονται από αυτό και των παροχών που χορηγούνται από το κράτος μέλος κατοικίας, όταν το ποσό αυτών είναι κατώτερο. Στην περίπτωση αυτή, κατά συνέπεια, το κράτος μέλος *κατοικίας* είναι αρμόδιο κατά προτεραιότητα.

24. Η δεύτερη περίπτωση χαρακτηρίζεται από το ότι το δικαίωμα για οικογενειακές παροχές στο κράτος μέλος κατοικίας δεν εξαρτάται από την προϋπόθεση ασφαλίσεως ή απασχολήσεως, γεγονός που το διακρίνει από την περίπτωση του άρθρου 76 του κανονισμού 1408/71. Εδώ, λαμβάνεται ως προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση απασχολήσεως στο κράτος μέλος κατοικίας. Στις περιπτώσεις αυτές, δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 574/72, οι παροχές που προβλέπονται από το κράτος μέλος κατοικίας αναστέλλονται υπέρ των οικογενειακών παροχών που προβλέπονται για το ίδιο μέλος της οικογένειας από το κράτος μέλος απασχολήσεως, και πάλι μέχρι του ποσού των παροχών αυτών. Στην περίπτωση αυτή, επομένως, το κράτος

11 — Χρησιμοποιείται εκεί για να υποδηλώσει την έννοια του 'employed person' του άρθρου 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71.

μέλος *απασχολήσεως* βαρύνεται κατά προτεραιότητα.

25. Στην τρίτη περίπτωση οι παροχές που προβλέπονται από το κράτος μέλος κατοικίας χορηγούνται, επίσης, ανεξάρτητα από το αν υφίσταται ασφάλιση ή απασχόληση. Εντούτοις, στην περίπτωση αυτή, σε αντιδιαστολή με τη δεύτερη περίπτωση, πρέπει να ασκείται «επαγγελματική δραστηριότητα» στο κράτος κατοικίας, «από τον δικαιούχο [12] οικογενειακών παροχών ή το πρόσωπο στο οποίο αυτές οι παροχές καταβάλλονται». Βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', περίπτωση i, του κανονισμού 574/72, το αποτέλεσμα της οικονομικής αυτής δραστηριότητας στο κράτος μέλος κατοικίας είναι, εκ νέου, η αντιστροφή των προτεραιοτήτων μεταξύ των οικείων κρατών μελών: το δικαίωμα οικογενειακών παροχών που προβλέπονται από το κράτος μέλος απασχολήσεως αναστέλλεται μέχρι του ποσού των παροχών που προβλέπεται από το κράτος μέλος *κατοικίας*.

26. Τέλος, το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', περίπτωση ii, του κανονισμού 574/72 αναφέρεται σε μια τέταρτη περίπτωση που αφορά συντηρούμενα τέκνα δικαιούχων συντάξεων και ορφανά, η οποία προφανώς δεν έχει σχέση με την παρούσα υπόθεση.

27. Πριν συνεχίσω την ανάλυση, πρέπει πρώτα να καθορίσω ποια από τις διατάξεις αυτές έχει εφαρμογή στην επίδικη υπόθεση με βάση τα πραγματικά περιστατικά που βεβαιώθηκαν με την απόφαση παραπομπής. Με το δεύτερο ερώτημα το Oberlandesgericht Innsbruck δεν διευκρινίζει ποια από τις παραπάνω διατάξεις θεωρεί ότι μπορεί να εφαρμοστεί, αν και το πρώτο προδικαστικό ερώτημα αφορά το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71. Πάντως, δεδομένου ότι ο σύζυγος και ο σύντροφος των προσφευγουσών απασχολούνται στο κράτος μέλος κατοικίας, τη Γερμανία, ενώ οι προσφεύγουσες απασχολούνται στην Αυστρία, και συνεχίζουν να απασχολούνται κατά τη διάρκεια της άδειας μητρότητας, είναι σαφές ότι εφαρμοστέα διάταξη είναι το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', περίπτωση i, του κανονισμού 574/72. Το ερώτημα στο οποίο απομένει να δοθεί απάντηση είναι αν, για τους σκοπούς του καθορισμού της προτεραιότητας μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών ως προς την καταβολή των οικογενειακών παροχών, η επαγγελματική δραστηριότητα στο κράτος μέλος κατοικίας πρέπει να ασκείται από τον ενδιαφερόμενο κοινοτικό εργαζόμενο ή μπορεί επίσης να ασκείται από τον ή τη σύζυγο ή σύντροφο του/της.

28. Με το ερώτημα αυτό έχει ήδη ασχοληθεί το Δικαστήριο με την απόφασή του στην υπόθεση *McMenamin* [13]. Η υπόθεση αυτή αφορά περίπτωση παρόμοια με την υπόθεση της διαφοράς στην κύρια δίκη. Σ' αυτήν, μεθοριακός εργαζόμενος, που είχε δικαίωμα σε οικογενειακές παροχές καταβαλλόμενες

12 — Το αγγλικό κείμενο, εδώ, χρησιμοποιεί, εσφαλμένα, τη φράση «to the person» [στον δικαιούχο], αποσυνδέοντας έτσι «the person» [τον δικαιούχο] από «την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας». Από τα άλλα ξενόγλωσσα κείμενα, όμως, καθίσταται εμφανές ότι αυτό που πράγματι εννοείται είναι «by the person» [από τον δικαιούχο]. Το Δικαστήριο χρησιμοποιεί, επίσης, τη φράση «by the person» [από τον δικαιούχο], βλ. απόφαση στην υπόθεση C-119/91, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 10, στην παράγραφο 19.

13 — Απόφαση στην υπόθεση C-119/91, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 10.

από το κράτος μέλος απασχολήσεως (Ηνωμένο Βασίλειο), είχε επίσης δικαίωμα σε επιδόματα καταβαλλόμενα από το κράτος κατοικίας (Ιρλανδία), στου οποίου το έδαφος εργαζόταν μόνον η σύζυγός του. Το Δικαστήριο, αφού πρώτα καθόρισε ότι το άρθρο 13 του κανονισμού 1408/71 δεν αποκλείει ορισμένες παροχές να διέπονται από ειδικότερους κανόνες του κανονισμού αυτού, εξέτασε αν το γεγονός ότι ο σύζυγος του δικαιούχου των οικογενειακών παροχών, κατά την έννοια του άρθρου 73 του κανονισμού 1408/71, ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στο κράτος κατοικίας αρκεί για να προκαλέσει την αναστολή του δικαιώματος που στηρίζεται στο άρθρο 73, παρά το ότι ο ανωτέρω σύζυγος δεν είναι, βάσει της νομοθεσίας του κράτους κατοικίας, «δικαιούχος οικογενειακών παροχών ή επιδομάτων ή το πρόσωπο στο οποίο αυτές οι παροχές καταβάλλονται» — κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', περίπτωση i, του κανονισμού 574/72 [14]. Σύμφωνα με την ανάλυση του σκοπού της διατάξεως αυτής, ο οποίος ήταν «να επεκτείνει και όχι να περιορίσει τις περιπτώσεις αναστολής των παροχών που οφείλονται δυνάμει του άρθρου 73 του κανονισμού 1408/71» [15], το Δικαστήριο έκρινε ότι «αν ένα άτομο, που έχει την επιμέλεια των τέκνων, ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στο έδαφος του κράτους κατοικίας αυτών των τέκνων, τότε επέρχεται αναστολή των παροχών που χορηγούνται από το κράτος εργασίας, δυνάμει του άρθρου 73» [16].

29. Με άλλα λόγια, αν ένας από τους γονείς του παιδιού απασχολείται στο κράτος μέλος της οικογενειακής κατοικίας ή ασκεί άλλως πως επαγγελματική δραστηριότητα εκεί, κατά προτεραιότητα αρμόδιο για τη χορήγηση των παροχών είναι το κράτος μέλος κατοικίας. Καταλήγοντας στην κρίση αυτή, το Δικαστήριο δεν έκανε διάκριση μεταξύ μεθοριακού εργαζομένου και του/της συζύγου ή συντρόφου του/της για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', περίπτωση i, του κανονισμού 574/72. Σαφώς, επομένως, υιοθέτησε την «οικογενειακή προσέγγιση» ως προς την ερμηνεία και την εφαρμογή της διατάξεως αυτής.

30. Το Δικαστήριο εκφράστηκε σαφέστερα όσον αφορά το θέμα αυτό με την απόφασή του στην υπόθεση *Hoever and Zachow,* όπου παρατήρησε ότι «οι οικογενειακές παροχές, από την ίδια τους τη φύση, δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι οφείλονται σε ένα άτομο ανεξάρτητα από την οικογενειακή του κατάσταση. Αφού η χορήγηση ενός επιδόματος σαν το γερμανικό επίδομα ανατροφής προορίζεται να αντισταθμίσει τα οικογενειακά βάρη, δεν έχει σημασία σε ποιον γονέα θα χορηγηθεί το επίδομα αυτό» [17]. Μολονότι η Γερμανική Κυβέρνηση επιχειρεί να διακρίνει την υπόθεση εκείνη από την παρούσα λόγω των διαφορών ως προς τα πραγματικά περιστατικά, είναι σαφές ότι η παρατήρηση στην οποία προέβη το Δικαστήριο με την απόφαση *Hoever and Zachow* πρέπει να θεωρηθεί ως γενική κατευθυντήρια αρχή για την ερμηνεία των διατάξεων απονομής αρμοδιότητας όσον αφορά τη χορήγηση οικογενειακών παροχών. Επιβεβαίωση αυτού γίνεται με την πιο πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Humer* [18], με την οποία η ανωτέρω σκέψη επαναλαμβάνεται αν και τα πραγματικά περιστατικά διέφεραν.

14 — Σκέψη 16.

15 — Σκέψη 23.

16 — Σκέψη 25.

17 — Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις , προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5, σκέψη 37.

18 — Απόφαση στην υπόθεση C-255/99, Humer, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5, σκέψη 50.

31. Από ουσιαστική άποψη, η συνεκτίμηση των οικογενειακών περιστάσεων για την απονομή αρμοδιότητας όσον αφορά την καταβολή των οικογενειακών παροχών είναι απολύτως σύμφωνη με τη φύση και τη λειτουργία τους ως ανεξαρτήτων, τουλάχιστον όχι προεχόντως, από την απασχόληση. Έτσι το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι όταν οι οικογενειακές παροχές, σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχείο κα', περίπτωση i, του κανονισμού No 1408/71, ορίζονται ως παροχές που προορίζονται να αντισταθμίσουν τα οικογενειακά βάρη, αυτό έχει την έννοια ότι οι παροχές αυτές αφορούν «κρατική συνεισφορά στον οικογενειακό προϋπολογισμό η οποία σκοπεί στην ελάφρυνση των βαρών που συνεπάγεται η συντήρηση [...] των τέκνων» [19]. Έτσι το επίδομα ανατροφής έχει ως σκοπό «να δοθεί σε έναν από τους γονείς η δυνατότητα να αφοσιωθεί στην ανατροφή ενός μικρού παιδιού και, ακριβέστερα, να παρασχεθεί ανταμοιβή για την ανατροφή του παιδιού, να αντισταθμισθούν οι λοιπές δαπάνες για τη φροντίδα και την ανατροφή του και, ενδεχομένως, να μετριασθούν οι αρνητικές οικονομικές συνέπειες, τις οποίες έχει η απώλεια εισοδήματος προερχομένου από την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας με πλήρες ωράριο» [20]. Αν και ο σκοπός αυτός συνδέει την άδεια μητρότητας με το στοιχείο της αντισταθμίσεως της απώλειας εισοδήματος, αυτό δεν αρκεί, κατά την άποψή μου, για να γίνει δεκτό ότι οι παροχές αυτές εξαρτώνται από την απασχόληση, ιδίως διότι δεν υπάρχει σύνδεσμος μεταξύ της παροχής αυτής και του ύψους του εισοδήματος που είχε προηγουμένως ο οικείος εργαζόμενος.

32. Θα παρατηρήσω περαιτέρω ότι, αν υιοθετηθεί η «οικογενειακή προσέγγιση» για την ερμηνεία του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', περίπτωση i, του κανονισμού No 574/72, αυτό θα μπορούσε θεωρητικά να έχει ως αποτέλεσμα τη χορήγηση οικογενειακών παροχών εις διπλούν, στην περίπτωση που ο σύζυγος ή σύντροφος που απασχολείται στο κράτος μέλος κατοικίας έχει δικαίωμα παροχών, αντίθετα από τον σκοπό των κανόνων των κανονισμών 1408/71 και 574/72 περί απαγορεύσεως της επικαλύψεως των παροχών.

33. Τέλος, πρέπει να τονιστεί ότι η απονομή αρμοδιότητας στο κράτος μέλος κατοικίας δεν θίγει με κανέναν τρόπο τα υλικά συμφέροντα των δικαιούχων των οικογενειακών επιδομάτων όταν το ύψος των παροχών είναι κατώτερο από αυτό που προβλέπεται στο κράτος μέλος απασχολήσεως. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος απασχολήσεως υποχρεούται να τις αυξήσει μέχρι του ποσού που προβλέπει το ίδιο. Εξασφαλίζονται επομένως πάντοτε οι υψηλότερες παροχές είτε αυτές είναι του κράτους μέλους κατοικίας είτε του κράτους μέλους απασχολήσεως. Αυτό αποτελεί έκφραση της γενικότερης αρχής σύμφωνα με την οποία οι εργαζόμενοι που έκαναν χρήση του δικαιώματός τους ελεύθερης κυκλοφορίας δεν επιτρέπεται να υφίστανται λιγότερο ευμενή μεταχείριση από αυτή που θα είχαν αν δεν είχαν κάνει χρήση της ελευθερίας αυτής [21].

34. Κατά συνέπεια, το συμπέρασμα που εξάγεται είναι ότι, στην περίπτωση που εργαζόμενος απασχολείται σε ένα κράτος, αλλά κατοικεί με τον ή τη σύζυγο ή σύντροφο του/της σε άλλο κράτος μέλος όπου ο σύζυγος ή σύντροφος αυτός ασκεί αμειβόμενη δραστηριότητα, αρμόδιο κατά προτεραιότητα για τη χορήγηση των οικογενειακών παροχών είναι το κράτος μέλος κατοικίας.

19 — Απόφαση στην υπόθεση C-85/99, Offermans, Συλλογή 2001, σ. I-2261, σκέψη 41.

20 — Offermans, προπαρατεθείσα στην προηγούμενη υποσημείωση, στην παράγραφο 39.

21 — Βλ., π.χ., απόφαση Hoeverand Zachows, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5, σκέψη 36, και απόφαση στην υπόθεση C-224/98, D'Hoop, Συλλογή 2002, σ. I-6191, σκέψη 30.

V — Πρόταση

35. Προτείνω επομένως στο Δικαστήριο να δώσει τις ακόλουθες απαντήσεις στα προδικαστικά ερωτήματα που έθεσε, δυνάμει του 234 ΕC, το Oberlandesgericht Innsbruck:

1) Το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, σε συνδυασμό με το άρθρο 13 του κανονισμού αυτού, καλύπτει και τους εργαζομένους εκείνους των οποίων η σχέση εργασίας ναι μεν ισχύει αλλά δεν συνεπάγεται καμία υποχρέωση παροχής εργασίας ή καταβολής αμοιβής, λόγω χορηγήσεως γονικής αδείας, και, βάσει του εθνικού δικαίου, δεν συνεπάγεται την υποχρέωση καλύψεως από σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως.

2) Στην περίπτωση που εργαζόμενος απασχολείται σε ένα κράτος μέλος, αλλά κατοικεί με τον ή τη σύζυγο ή σύντροφο του/της σε άλλο κράτος μέλος όπου ο σύζυγος ή σύντροφος αυτός ασκεί αμειβόμενη δραστηριότητα, αρμόδιο κατά προτεραιότητα για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών, όπως το επίδομα ανατροφής παιδιού, είναι, βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, περίπτωση i, του κανονισμού 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, το κράτος μέλος κατοικίας.